

PLÁN LOGOPEDICKÉ PREVENCE

2026/2027

Projednáno na pedagogické radě dne: **27. 8. 2026**

Platnost dokumentu: **od 1. 9. 2026**

Mgr. Michaela Blajdová

ředitelka školy

Základní informace

Název školy	Mateřská škola Slepotic, okres Pardubice
Sídlo školy	Slepotic 43, 530 02 Pardubice
Ředitel školy	Mgr. Michaela Blajdová
Kontaktní údaje	606 045 078 skolaslepotic@seznam.cz http://skolka.slepotic.cz/
Zřizovatel školy	Obec Slepotic

1. Úvod

Cílem logopedické prevence je rozvíjet komunikační schopnosti a jazykové dovednosti, orofaciální motoriku, dechovou koordinaci, sluchové a zrakové vnímání a předcházet vzniku řečových obtíží u dětí předškolního věku.

2. Charakteristika a realizace logopedické prevence

Logopedická prevence je součástí školního vzdělávacího programu (ŠVP) a je realizována v rámci vzdělávacích činností během školního roku. **Významnou součástí je skupinová práce s dětmi podle jejich individuálních potřeb, zpravidla ve věku 3–7 let.**

V měsíci září je u všech dětí provedeno orientační vyšetření řečových schopností (Mgr. Sádovská). Výsledky orientačního posouzení slouží pedagogům jako podklad pro plánování individuální podpory dítěte, stanovení vhodných logopedických preventivních aktivit a průběžné sledování jeho pokroků v oblasti komunikačních dovedností.

Skupinová logopedická prevence

Skupinová logopedická prevence je realizována pravidelně 1× týdně se všemi dětmi v rozsahu přibližně 20–30 minut pod vedením p. Barešové. Aktivita jsou zaměřeny na podporu přirozeného rozvoje komunikačních schopností, rozvoj oromotoriky, dechových a hlasových funkcí, sluchového vnímání, fonematického uvědomování, slovní zásoby a souvislého vyjadřování. V rámci koutků ve třídě je každý týden zřízen Logopedický koutek, ve kterém se během týdne postupně vystřídají všechny děti. Koutek nabízí hravé dechové, artikulační, zrakové a sluchové úkoly přizpůsobené týdennímu tématu.

Individuální logopedická prevence

Dětem, u kterých bylo při orientačním vyšetření zjištěno riziko narušené komunikační schopnosti, nebo dětem, kterým byla tato péče doporučena klinickým logopedem, je po souhlasu zákonných zástupců poskytována cílená individuální či malo-skupinová podpora. Tyto činnosti probíhají zpravidla 1× týdně v rozsahu 10–15 minut pod vedením p. Barešové a zaměřují se na konkrétní oblasti, ve kterých dítě potřebuje zvýšenou péči.

Prevence probíhá hravou formou s ohledem na fyziologický vývoj řeči dětí (dechová, hlasová, sluchová a artikulační cvičení). Jedná se o pedagogickou prevenci v rámci běžné práce MŠ, nikoli o klinickou logopedickou terapii. Pro děti zapojené do této podpory jsou založeny osobní logopedické desky, které slouží k předávání materiálů a upevňování procvičovaných dovedností v rodinném prostředí ve spolupráci s rodiči.

V případě zjištění výraznějších obtíží jsou zákonní zástupci informováni a je jim doporučena konzultace s klinickým logopedem. U dětí, které již klinického logopeda navštěvují, probíhá školní prevence v souladu s jeho doporučením a po dohodě s rodiči.

3. Cíle při realizaci aktivit

- **Gymnastika mluvidel (oromotorika)**
 - Posilování svalstva rtů, jazyka, tváře a patra, získání obratnosti mluvidel.
- **Dechová a fonační cvičení**
 - Osvojení správného dýchání (nádech nosem, výdech ústy), usměrňování výdechového proudu vzduchu.
- **Fonematické uvědomování a sluchové vnímání**
 - Rozlišování zvuků okolí, vnímání rytmu, rozlišování první hlásky ve slově, rýmování.
- **Rozvoj slovní zásoby a souvislého vyjadřování**
 - Posilování porozumění textu, tvoření větných celků, popis obrázku, tvoření zdrobňelín a množného čísla.
- **Zraková percepce, paměť a grafomotorika**
 - **Rozvoj zrakové percepce, jemné motoriky a grafomotorických dovedností podporujících připravenost pro rozvoj řeči.**

4. Formy a metody práce

- Společné logopedické chvílky zařazované pravidelně 1× týdně.
- Motivační pohádky s logopedickými prvky.
- Cvičení před logopedickým zrcadlem.
- Rytmizační cvičení s využitím Orffových hudebních nástrojů (dřívka, bubínek).
- Dechové hry s pomůckami (foukání do peříček, větrníků, papírových kuliček, bublifuku).
- Práce s obrázkovým čtením, pexesem a pracovními listy na zrakovou percepci a grafomotoriku.

- Činnosti v logopedickém koutku (ranní a volné aktivity).
- Hry na interaktivní tabuli propojené s reálnými předměty.

5. Pomůcky

- logopedická zrcadla
- obrázkové karty
- foukací pomůcky
- peříčka
- bublifuky, brčka
- logopedické pexeso
- rytmické nástroje
- interaktivní tabule
- karty s oromotorickými cviky
- individuální logopedické desky
- pracovní listy
- odborné publikace pro logopedickou prevenci (např. kniha Rozhýbej svůj jazýček...)

6. Personální zajištění

Logopedickou prevenci v mateřské škole odborně zajišťuje a koordinuje Hana Barešová. Realizuje skupinové i individuální logopedické preventivní činnosti, organizuje a plánuje cílenou podporu podle jejich individuálních potřeb.

Ostatní pedagogičtí pracovníci školy se na logopedické prevenci aktivně podílejí tím, že při každodenních vzdělávacích činnostech systematicky podporují rozvoj komunikačních schopností dětí, zařazují prvky logopedické prevence do plánovaných aktivit a spolupracují při průběžném sledování pokroků jednotlivých dětí. V případě potřeby škola spolupracuje se zákonnými zástupci a doporučuje konzultaci s klinickým logopedem.

7. Záznamy a dokumentace

Aktivity logopedické prevence jsou zapisovány do třídní knihy a průběžně plánovány v rámci třídního vzdělávacího programu (TVP). Pedagogové průběžně sledují pokroky dětí a přizpůsobují obsah preventivních aktivit jejich aktuálním potřebám.

Pro děti zařazené do individuální logopedické prevence jsou vedeny osobní logopedické desky. Tyto desky obsahují pracovní listy, záznamy o procvičovaných hláskách či oromotorice a návody pro rodiče na domácí procvičování.

8. Přehled logopedických aktivit a témat v jednotlivých měsících

Měsíc	Hlavní zaměření a témata
ZÁŘÍ	Kouzelný podzim – Adaptace dětí, vzájemné poznávání, pedagogické pozorování komunikačních dovedností, rozvoj slovní zásoby při seznamování s prostředím MŠ.
ŘÍJEN	Kouzelný podzim – dechová cvičení, rozvoj oromotoriky, rytmizace říkadel, rozvoj sluchového vnímání.

Měsíc	Hlavní zaměření a témata
LISTOPAD	Těšíme se na Vánoce – sluchové hry, artikulační a dechová cvičení, jemná motorika, rozvoj slovní zásoby.
PROSINEC	Těšíme se na Vánoce – hlasová cvičení, rytmizace koled a básniček, rozvoj zrakové a sluchové paměti.
LEDEN	Tajemství bílé peřinky – vyprávění podle obrázků, rozvoj souvislého vyjadřování, sluchové rozlišování a zrakové vnímání.
ÚNOR	Tajemství bílé peřinky – gymnastika mluvidel, dechová cvičení, orientace na vlastním těle, rozvoj slovní zásoby.
BŘEZEN	Přišlo jaro do vsi – práce s pohádkou, dějová posloupnost, rozvoj fonematického uvědomování a vyjadřovacích schopností.
DUBEN	Přišlo jaro do vsi – rozvoj slovní zásoby, popis obrázků, dechová a artikulační cvičení inspirovaná jarní přírodou.
KVĚTEN	Přišlo jaro do vsi – souvislé vyjadřování, rozvoj komunikačních dovedností, správné používání vět a zdvořilostních návyků.
ČERVEN	Léto, hurá prázdniny – opakování získaných dovedností, logopedické hry, pohádky a jazykové hry, závěrečné upevňování komunikačních schopností.

Plán logopedické prevence je otevřený dokument, který může být v průběhu školního roku upravován v souladu s aktuálními potřebami dětí a organizací vzdělávání v mateřské škole.

Ve Slepoticích dne 26.8.2026

Vypracovala: Hana Barešová

Schválila: Mgr. Michaela Blajdová